

Ett liv fyllt av båtar

Jan-Åke Olén samlar på minnen från fraktfartens glansdagar. Hans album är fulla med såväl bilder som urklipp från en svunnen tid och en svunnen näring.

Epoker kommer och går. En tid var här stenindustri, en tid fiske, en annan fraktfart. Beroende på när man är född får man uppleva olika saker, filosoferar han.

Från köksfönstret ser han ner mot hamnen i Hovenäset. En hamn som en gång i tiden fylldes av fraktskutor. Varför just ett litet samhälle som "Näset" kom att domineras av stenindustri och "frakting" är lätt att förstå. Här finns obegränsat med granit medan hamnen är en av kustens bästa. Från alla håll omges redden av läande berg så hur hårt det än blåser lär det knappast bli någon större sjögång här. Lika lätt förklaras Jan- Åke Oléns passion för fraktskutor.

Pappa Åke var på "frakting" hela livet. Direkt efter att han blivit konfirmerad gick han till sjöss på fraktskutan Ellen, tillsammans med sin bror Bertil Olén och deras pappa Johan. Johan, min farfar alltså, hade tidigare varit fiskare och det hade släkten varit i generationer bakåt i tiden. Även en ingift farbror, Evald Johansson var skutskeppare. Han hade skutan Lilly, noterar Jan-Åke.

En annan aspekt finns också, familjesjöboden som fungerade som en samlingsplats för pratglada män. Ända sedan jag var liten var det snack om båtar och boden var ett tillhåll där gubbarna träffades.

Sommarlov på havet

Som så många andra barn till skutskeppare fick Jan-Åke från späda ålder följa med familjen ombord på somrarna.

Vanligt var att han fick växla med brodern Göran om att vara med en tid till havs och därefter vara uppe på bonlandet en tid. Även lillasystern Agneta var med någon eller några gånger.

Pappa, farbror och farfar köpte kuttern Harry från Grundsund 1940. När farfar gick i pension tog bröderna över. Ett år gick de till Island och deltog i det klassiska sillfisket där, men det var enda gången.

Harry påseglades emellertid av fraktfartyget Läckö från Lidköping och Vraket lades upp vid en liten holme badplatsen Hammarsudden på Väjern. En hel del av inredningen såldes därefter Kryssarklubbens Gratitude.

Läste vidare

Själv var Jan-Åke med ett år på fraktfart. Därefter följde tre år av fiske, bland annat räkfisket innan han läste vidare till elingenjör, efter att först ha gått på Grebbestads Folkhögskola.

Men bara för att han gick i land släppte han inte kontakten med sjön. Från en bok, kallad Skutbibeln, och egna källor samlade han in uppgifter om alla båtar som funnits i Hovenäset genom åren. Som mest fanns här på 1950-talet runt 15-16 skutor och några fiskebåtar.

Text och bild: G.E. Ma.